23e jaar. N° 3. Zaterdag 8 Januari 1876.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.
De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 8 JANUARI.

NIEUWJAARSGIFTEN
aan Pius IX.

2de LIJST.

Bedrag der vorige lijst . . . . fr.	366,00
MM. Amandus Warnants van Zammelen	2,00
Anonyme de Tongres.	20,00
St-Père, bénissez notre famille, bénissez notre commerce. Anonyme de Tongres	5,00
Beckers, avocat à Bilsen. . . .	10,00
Christiaens, frères & sœur, Tongres	15,00
Mme ve de Borman »	50,00
Mme de Feyter, »	20,00
Mme Lejeune, »	20,00
M. Van Ormelingen, notaire, »	50,00
M. Deploige-Depaifve, »	30,00
Melle Vamiddelen, »	5,00
Melle Cramer, »	5,00
M. Cassi, »	5,00

DOYENNÉ DE BILSEN.

1re LISTE.

MM. Neven, curé-doyen de Bilsen . .	25,00
Theunissen, vicaire, » . .	5,00
Reynen, » » . .	5,00
Blesers, » Ruyckhoven .	5,00
Thewissen, directeur.	10,00
Les Religieuses du St-Sépulchre .	20,00
Leurs pensionnaires	20,00
Quelques paroissiens de Bilsen. .	21,50
Daenen, curé à Althoesselt . . .	10,00
Les paroissiens	7,00
Heinen, curé à Mopertingen. . .	10,00
Les paroissiens	10,00
Warnots, curé à Munsterbilsen .	10,00
Hombrouk, vicaire, » . .	5,00
Les paroissiens	23,00
Thans, curé à Gellick et les paroiss.	27,00
TOTAL FR. .	213,50.
	816,50

De gedurige aanhitsingen der liberalen tegen de priesters en de geheele katholieke partij beginnen vruchten te dragen, en, zooals reeds honderdmaal is gezegd geworden: die vruchten zullen ook bitter zijn voor de goede leiders der liberale partij!

Men jaagt de menigte op tegen priesters en kerk, om ze later tot eene plundering in 't groot, gelijk in de XVIe eeuw, te kunnen aandrijven; maar men vergeet, dat op dien dag zelven de groote sanhitsers de gebroken potten betalen zullen, omdat de menigte niets, of volstrekt niet genoeg vindende in de huizen der priesters, in de kloosters en kerken, het gewapend bezoek zal voortzetten bij de rijke doctrinairs en geuzen, om daar te halen, wat haar elders was beloofd, maar dat zij er niet vinden kon. Gaat het liberalisme voort, tegen kloosters en priesters, tegen geheel het catholicisme uit te varen, gaat het voort allerlei smaad en laster te verspreiden op rekening van zijne tegenstrevers, eenmaal toch zal de woede van het misleide volk tegen de onschuldigen losbreken, maar dan ook zullen de liberale geldzakken den weerbots gevoelen. Wat thans in het Walenland omgaat, zal mogelijk reeds aan eenigen onder laatstgenoemden stof tot bedenking geven.

Er is daar, zoo men weet, arbeidstaking onder een groot getal mijnwerkers; dagelijks hebben er betoogingen plaats, die zeker niet van vredelievenden aard zijn; men verspreidt er, op tienduizenden afdruksels, liederen alleszins geschikt om het volk in eenen verkeerden, in eenen hoogst noodlottigen weg te brengen.

Een dier liederen is getiteld: *De Belgische republiek*, en zoo geweldig, dat wij meenen het als een bewijs van hooge opgewondenheid der menigte te moeten doen kennen. Ziehier de vertaling:

REFREIN.

Voor Belgenland
Zingen wij, vrienden:
Leve de Republiek!
Weg met den papieren koning!
Leve onze gezellen!

1.

Roepen wij: *weg met de wetten,*
Weg met kerken en de kloosters!
De koning uit het land!
Dood aan de dwingelanden!

2.

En wij, lustige gezellen,
Die aan het staatsroer komen zullen,
Wij zullen de guillotien
Morgen haren plicht doen kwijten.

3.

En daags daarna zullen wij allen
Ons verhoogd dagloon genieten,
Want wij zullen al die dwinglanden niet meer [zien
Om ons laatsten druppel bloed uit het lijf te [tappen!

11,000 werkstakers zingen dit walgachtig deuntje, hetwelk, gelijk men ziet, eene groote waarschuwing beval.

Inderdaad! Het zijn niet alleen de papen, niet alleen de kerken en kloosters, die men dreigt — deze komen hier maar voor het fatsoen — het is, in de eerste plaats, de Koning.... Daarna komen de « dwingelanden, » en hieronder verstaat men de rijke mijnbezitters, de groote actionnarissen, de liberale geldzakken!

De liberale boom, met zooveel zorg door de Loge geplant en gemest, door de doctrinairen gesnoeid en door de Geuzen in de hoogte geleid, de liberale boom begint derhalve zijne botten te dragen. Krijgt hij nu nog wat voedsel van de modderpers, wat brokkelingen van de Geuzenbanketten enz., dan breken de knoppen op eenen goeden morgen open, en, zoo niet de guillotien, maar eenige geweerschoten en messteken maken een einde aan de « dwingelanden » in kwestie.

Het ligt in den aard der zaak; het gevolg is onvermijdelijk.

Oorzaak en uitwerkselen liggen bijeen!

Stads- & provincie nieuws.

GEMEENTE-RAAD.

Verleden maandag was dan eindelijk de lang verwachte dag gekomen waarop onze stadsbelangens in de handen eener katholijke meerderheid moesten overgegeven worden. De groote overwinning van den 26 october moest den 3 januari gekroond worden. Dien dag moest onze stad de eerste vruchten der zegepraal oosten.

Haasten wij ons het te zeggen, de katholijke raadsleden hebben bezit genomen van hunne zetels, zonder dat deze bezitneming als eene uitdaging voor hunne tegenstrevers kon aanschouwd worden. Menig maal heeft men gezien met welke drift, met welke razernij zou men bijna zeggen, elke overwinning der liberalen gepaard gaat. Lawijt op straat, vuurwerk, illuminatie, zuiperijen, beleedigingen tegen vreedzame burgers, dat is de gewone kariljon die de liberalen doen hooren telkens dat zij eene partij-victorie aan te stippen hebben.

Vraagt hun waartoe dat lawiit dient? Zij zullen [illegible] plettering van een vijand vieren; in andere woorden gezegd; wij zoeken onze tegenstrevers spijt aan te doen.

Maar in Gods name zijt gij dan nergens anders voor het stadhuis opgekropen dan om uwe tegenstrevers te vervelen? Zijt gij de raadsheeren eener partij ofwel zijt gij gelast de belangens der gansche stad op de voordeeligste wijze te handhaven?

Hij die den last en de eer aanneemt van zijne medeburgers in den raad te gaan vertegenwoordigen, is niet alleen de man der partij die hem voorgedragen heeft; hij heeft het mandaat ontvangen zonder onderscheid van denkwijze alle inwoners eener gemeente te aanschouwen als leden eener zelfde familie, wier belangens hem zijn toevertrouwd.

***

Helaas! Het is niet op zulke wijze dat onder het vorig stads-bestuur het mandaat des raadsheers begrepen werd! Gedurende de drie verlopen jaren was het alsof de stadsregeering geen ander doel had dan links of rechts den eenen of den anderen te kunnen plagen. Konden zij een proces-verbaal doen maken tegen eenen katholijken medeburger, dan vreven hunne lofzangers in de handen, als over eene gelukkige gebeurtenis! Moest de geringste benoeming gedaan worden, dan zag men den verdienstigsten kandidaat verstoten, maar de partijman werd benoemd al had hij ook geen titel tot bekoming van het ambt.

Alles wat partijbelang betrof, werd altijd met zorg en kommer waar genomen, maar de stadszaken, de ware belangens der burgerij werden zoo schoon in de war gebracht, dat op het einde van den termijn, noch burgemeester, noch schepen, noch raadsheer, noch ontvanger uit de stads-rekeningen kon wijs worden!

Voegt daar bij dat mannen die zich voor de kiezingen uitgegeven hadden als verkleefde *voorstaanders van den godsdienst hunner vaderen*, na de kiezingen zich als oprechte *geuzen* deden kennen.

Daar moest een einde aan gesteld worden. De Geuzerij is eene plant die in den tongerschen grond geene wortel wil schieten. De bezem, de groote bezem kwam den 26 october voor den dag en op een twee drie was het stadhuis schoon gevaagd.

***

Wij herinneren deze omstandigheden enkel om te toonen dat het katholijk bestuur eene groote rol zal te vervullen hebben.

Het orde herstellen in de financiën, ons eertijds zoo bloeijend, thans zoo laag gevallen collegie, dat jaarlijks zoo menige duizende franken aan onze burgerij kost, op goeden voet terug brengen, de openbare werken zonder plan en zonder verstand begonnen op doelmatige wijze ten einde voeren en bovenal de burgers met rechtvaardigheid en onpartijdigheid besturen, de eendracht herstellen en recht verleenen aan wie recht toekomt, zonder onderscheid van politieke gezindheid, ziedaar de taak van het nieuw bestuur.

Zoo meenen het alle ware burgers en daarom is het dat de harten der oprechte Tongenaren van innige blijdschap vervuld waren bij de installatie van den gemeente-raad. Daar hoefde geen straat-lawijt bij gemaakt, want de katholijke burgers zijn geene publieke beleedigers. Maar met deftigheid en kalmte namen de nieuw gekozen raadsheeren plaats in hunne zetels; de openbare belangens en niet de partijdriften, zijn het voorwerp hunner aandacht.

***

De zitting wordt ten 5 uren geopend.

Zijn tegenwoordig: MM. Perreau burgemeester, Meyers en Coart schepenen, Slegers, François, Schaetzen, Vroonen, Goor, Wynants en Hardy.

M. J. Coart legt den eed af als schepen, de nieuw gekozen raadsheeren MM. Vroonen, Goor, Schaetzen, Slegers en Wynants doen den eed als leden van den raad en worden als dusdanig geïnstalleerd.

M. Meyers neemt het woord en vraagt aan den burgemeester uitleggingen aangaande eene redevoering welke M. Perreau over eenige weken uitgesproken heeft op het banket dat hem in het locaal der liberale associatie aangeboden werd door de liberalen van Tongeren. Men herinnert zich dat M. Perreau, de oude voorzitter der katholijke assoicatie, zich niet geschaamd heeft aan tafel te gaan zitten in gezelschap van lachtig liberale heetkoppen onzer stad. De liberale bladeren der stad hebben verhaald dat M. Perreau op het einde van het gastmaal opstond en dat hij eene redevoering uitsprak waarin hij de katholijken uitmaakte voor menschen die de grondwet van België en alle onze vrijheden willen te niet doen.

M. Meyers voer den oude kazakdraaijer eens meesterlijk over den kamp. De talrijke aanhoorders waren curieus om te zien of M. Perreau, in tegenwoordigheid der leden van den raad, de beschuldigingen zou staande houden die hij onder de toejuigingen van zijne nieuwerwetsche vrienden tegen de katholijke denkwijze had durven uitbrengen.

Wilt gij nu eens weten wat M. Perreau antwoordde? Hij zeide dat hij dat niet gemeend had tegen de katholijken van Tongeren, maar tegen M. de Hemptine en zes andere personen van Gent die eene petitie gemaakt hebben om te vragen dat het kerkelijk huwelijk voor het burgerlijk huwelijk zou gevierd worden!

Welke platbroekerij.

[illegible] geheel en gansch verdraaid geweest waren door de liberale gazetten die ze herhaald hadden. Dat is een schoon compliment voor de tolk der liberale associatie. De opstellers van het kladje waren in de zaal tegenwoordig. Of die stamp van hunnen smaad geweest is, dat weten wij niet.

Altijd is het zeker dat M. Perreu in vollen raad eene logenstraffing gegeven heeft aan de gazetjes die hem verdedigen en dat hij heeft moeten bekennen dat de benaming van vijanden der Constitutie niet toepasselijk is op de katholijken van Tongeren.

Voor het oogenblik is het ons voldoende zulks te bestatigen.

***

M. de doctor Slegers nam het woord:

Toen ik het mandaat van gemeente raadslid aanvaard heb, zeide hij, heb ik mij niet ontveinsd dat ik mijne verantwoordelijkheid in het spel zette. Voor mijn deel ik neem deze verantwoordelijkheid aan, maar alleenlijk voor de acten waaraan ik zal deel genomen hebben.

Eenieder, zegt M. Slegers, moet de verantwoordelijkheid dragen van zijne daden. De financieele toestand der stad, om juist te kunnen bepaald worden, vereischt dus dat er een soort van inventaris gemaakt worde waarin alle uitgaven aangehaald worden die betrekking hebben tot het verlopen jaar, ofschoon deze uitgaven slechts op de rekening van toekomend jaar zullen ingeschreven worden.

De stad voegde M. Slegers er bij, is eigenaarster, zij bezit onroerende goederen. Bij het aankomen van een nieuw bestuur, is het niet onnoodig te onderzoeken in welken toestand zich deze eigendommen bevinden. Want de nieuwe bestuurders zijn op zekere wijze in den zelfden toestand gelijk een huurling die verwaarloost den staat van het huis hetwelk hij gaat bewonen te doen onderzoeken. Indien hij dezen maatregel niet in acht neemt dan kan hij beschouwd worden als hebbende het huis in goeden staat overgenomen. Indien de stadsbestuurders blindelings en zonder onderzoek de stadszaken overnamen dan zouden zij kunnen beschouwd worden als hebbende de eigendommen der gemeente in goeden staat overgenomen, derwijze dat er op de begrooting geene uitgave zou moeten ingeschreven worden om dezelve in goeden staat te herstellen.

De zelfde redeneering, zegde M. Slegers, moet toegepast worden op de roerende eigendommen der stad, alsook op de archieven en op de buurtwegen. Deze laatste kunnen zich in slechten staat van onderhoud bevinden; het nieuw bestuur zou genoodzaakt zijn uitgaven te doen om dezelve te herstellen en het is niet rechtvaardig van deze sommen ten nadeele van het nieuw bestuur aan te schrijven.

M. Slegers vraagt dus dat er een staat opgemaakt worde van den toestand der stads-zaken opdat elkeen de verantwoordelijkheid van zijne daden drage.

Het voorstel van M. Slegers wordt ter stemming gebracht en aangenomen door 9 stemmen tegen 1.

Hebben er voor gestemd MM. Meyers, Slegers, François, Schaetzen, Vroonen, Goor, Wynants, Coart & Perreau.

M. Hardy heeft zich onthouden. De reden van die onthouding heeft hij niet doen kennen. Dat is jammer.

CONCORDIA.

Er zijn menschen die goed vinden van altijd en in alles de Concordia te belachbelaren. Zij hebben in hunne gazet gelezen dat alles wat van de Concordia komt, niets waard is, en dat is hun genoeg.

Het is jammer dat die lieden niet tegenwoordig waren bij de dramatische vertooning van verleden zondag. Dat avondfeestje zou ongetwijfeld hunne denkwijze veranderd hebben. Zij zouden zich door hunne eigene ondervinding hebben kunnen overtuigen dat de ongeloofelijke en ontelbare aanrandingen waarvan de Concordia, van den eersten dag haars bestaan tot heden toe, het voorwerp was, onbekwaam geweest zijn om deze bloeijende societeit eenig nadeel toe te brengen.

Het altijd aangroeijend getal leden, heeft reeds de vergrooting der zaal noodzakelijk gemaakt. Ofschoon de zaal heden eene der ruimste der gansche stad is, was dezelve verleden zondag propvol. Als dat zoo voortgaat zal men haast alweer moeten breken om plaats te winnen.

Zij hebben hunnen avond goed besteed, zij die verleden zondag de dramatische vertooning onzer jonge tooneelminnaars hebben bijgewoond.

Drie stukken werden opgevoerd: *Het liedje van Moeder*, aandoenlijk tooneelstukje, gevolgd door een kluchtig blijspel *Welkom' hier, wanneer vertrek de?* en eindelijk *De ingebeelde ziekte*, vlaamsche nabootsing van een der lustigste gewrochten van Molière.

De jonge liefhebbers hebben zich meesterlijk van hunne taak gekweten. Ook zijn de toejuichingen hun niet gespaard geworden.

De Concordia is in den goeden weg; dat zij er in volherde voor het welzijn van Tongeren, hetwelk het doel was harer stichting.

CONCORDIA SALUS CIVITATIS TUNGRORUM.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **Janvier** 1876, est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 51, à Tongres. —

Blaton-Aubert, 120, Troonstraat. te Brussel, 1e prijs, goude medalie op de Internationale expositie van Keulen. — Bouwing van grotten, rotsen, cascaden en bassins, enz. — Sisteerens, bakken, goedkoope paveisels voor fabrieken. — Droogmaking der vochtige muren en der onderwaterde kelders.

Entrepôt van engelsche portland-Ciment, Koolkaai, 52, Molenbeek-St-Jan en Pavilloenstraat, 2, te Schaarbeek.

BINNENLAND.

DE ZAAK CARPAY. — *Nadere bijzonderheden.* — Het onderzoek der zaak betreffende de drie Duitschers, aangehouden onder beschuldiging van moord op den ongelukkigen policieagent Carpay gepleegd, wordt voortgezet, zonder echter tot hiertoe een grooten uitslag op te leveren. Het is bewezen dat de personen, welke de misdaad hebben gepleegd, valsche baarden droegen, waardoor het zoo niet onmogelijk, ten minste uiterst moeilijk wordt, hen te herkennen.

Zekere M. V. D., van Luik, heeft aan de policie verklaard, dat hij gedurende den nacht, waarop de misdaad gepleegd werd, rond 1 1/2 ure door de Neuvicestraat ging. Bij het ingaan der straat trad een onbekende op hem toe, die hem half in 't fransch en half in 't vlaamsch of in 't duitsch zegde: « Ga niet verder, er is ginder een man die de voorbijgangers aanrandt. » Onbevreesd, als M. V. D. was, stapte deze voort, en hij bemerkte dat de gaslanteern, rechtover het huis van M. D., juwelier, uitgedoofd was en zag tevens eenen man, die in de Degenstraat lag.

M. V. D. beweerde dat hij den persoon zou herkennen die hem aangesproken had, even als dien hij in de straat had zien liggen.

Toen men hem bij de aangehoudenen bracht, bekende hij er geen enkelen van te erkennen, en men heeft alle reden te gelooven dat de persoon, welke aan M. D. V. in de Neuvicestraat zegde niet verder te gaan, een Vlaming was.

Gedurende denzelfden nacht had de percepteur van de brug der Boverie, rond een uur, vier Duitschers zien voorbijgaan; doch hij herkende geen enkele hunner tusschen de aangehoudenen. Deze laatste waren rond 11 ure voormiddag, van Aken bij M. Colpin gekomen, zijn ten 11 ure 's avonds gaan slapen en het is schier zeker dat zij gedurende den ganschen nacht hun bed niet hebben verlaten. Wat meer is, de logementhouder Colpin, zegt dat het onmogelijk is dat de aangehouden personen des nachts zijne woning zouden verlaten, zonder opgemerkt te worden, aangezien er zeven bedden, welke allen beslapen waren, in de kamer stonden, waar zij logeerden. Wat meer is, het gansche huis, tot zelfs de vensters, waren met slot en sleutel gesloten.

Van een anderen kant heeft eene vrouw, welke de Sur-le-Montstraat bewoont, 's nachts drie mannen gezien, welke te vergeefs poogden bij Colpin terug binnen te komen, doch de deur niet konden